
Til lags åt alle kan ingen gjera ...

TIDLIGERE I TIDSSKRIFTET

STONE BERGSET

tone.bergset@legeforeningen.no

Ganske nylig ble *Tidsskrift for Den norske legeforening* kåret til Årets tidsskrift 2018 av Norsk tidsskriftforening. I juryens begrunnelse kunne vi bl.a. lese at Tidsskriftet kanskje er den fremste eksponenten blant fagtidsskrifter for å vedlikeholde og videreutvikle en fagterminologi på norsk. Vi jobber daglig med denne viktige oppgaven, men litt motbør møter man jo innimellom, som seg hør og bør. Så også i 1929, da Tidsskriftet gikk over til en ny, offisiell rettskrivning (Tidsskr Nor Lægeforen 1929; 49: 243–45).

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m.v.

«Tidsskriftet»s sprog.

Den i «Tidsskriftet»s første nummer for i år bebudede forandring i «Tidsskriftets»s sprog er nu kommet i andet hefte. – Da jeg skulde til med dette nummer, husket jeg ikke på dette glædelige budskap – og begynte trøstig på første artikkel. Men det var ikke mange linjer jeg var kommet, før den nye sprogdrakt virket således på mig, at artiklens faglige indhold blev mig aldeles fordærvet, jeg måtte simpelt hen – for denne gang ialfald – gi op. Istedendfor gav jeg mig – nolens volens – til blot at se igjennem artiklen fra dens orthografiske side – NB. Ikke dens sproglige. For det er vel ikke sprogets, men den såk. rettskrivnings forandring redaktionens glade budskap går ut på – altså for så vidt et galt valgt uttrykk for meddelelsen – heldigvis! Det skulde bare manglet at det virkelig var sproget: Nu går vi over til landsmål! Forresten, man

vet sig jo aldrig tryk for hvad man kan risikere – men den dag melder ialfald jeg mig ut av Lægeforeningens resp. «Tidsskriftet» – hvis jeg da ikke forinden er død.

Nr. 5   **TIDSSKRIFT**   **1929**

FOR

DEN NORSKE LÆGEFORENING

(TIDSSKRIFT FOR PRAKTISK MEDISIN – NY REKKE)

REDAKTORER:
 For den videnskabelige del: **YNGVAR ESTVEDT**
 For den socialmedisinske og ætjelige del: **JØRGEN H. BERNER**

Nr. 5	Oslo, 1. mars 1929	49. årgang

Innhold.

Originalartikler:
 Bør vi oftere for høstriket melk i barsensmeringen? Av Christen Johannsen, Oslo. S. 213. — Akrolym. Av T. Brandt, La Crosse. S. 211.

Oppsett, referater og praktiske notiser:
 Franz Kofolc: Kliniske synspunkter ved progressivlingen ved lunge-
 tuberkulose. S. 202. — Betningslinjer for anvendelsen av salvarsanpreparater. S. 216. — Konrad Frankl: Lignertreuen nasalis. S. 220. — May Mellanby og C. Leo Pattison: Forebyggelse av tracheitis hos barn ved vitamin D. S. 218. — S. Perlmann og Weber: Videre utforsninger om elektrolytisk bløstendensanalyse hos rotter ved avitaminose. S. 220. — H. Lax og I. Seimstad: Metode til å gjøre blod holdbart til Moderkærhestenanalyse. S. 221. — Oversettelse av sykdommer ved transfusert blod. S. 221. — Wimmermyer og Schifer: Radonens applikasjon av insulin. S. 222. — Aftersberg og Pøggø: Behandling av Habotes insipidus med phtalinsulfatpreparater. S. 212. — Ludvig Popper og Siegfried Weiss: En enkel nitritreaktion i urinen. S. 221. — F. W. A. Weber: Fingerpuls. S. 223. — I. Fremad og L. Hofmann: Lys og hørsel. S. 224.

Bokanmeldelser:
 Hans Alxander: Fråhågnese for Lungentuberkulose hos Ervachsenen. S. 224.

Hygiene, social medisin, lægeforhold m. v.:
 Fortsatte bidrag til Finnmark fylkes medisinallhistorie. Av Ev. fylkeslege A. Wassel. S. 224.

Fagartikler, medisinsk saminføringsen, kolloidale spørsmål m. v.:
 «Tidsskriftets» språk. S. 242. — Ginepraktikken i Amerika. S. 245. — VI nordiske tuberkulosekongresser. S. 251. — Internasjonalt kongress. S. 252. — Partagelse over godkjente spesialister som er medlemmer av Den norske lægeforening pr. 15. februar 1929. S. 262. — Betalte kontingenter til Den norske lægeforening. S. 257. — Betalte bidrag til Helseforbundet. S. 258. — Oser Samner. Nekrolog. S. 258. — Begrunning for «Norske legers sykeforsikringsforening» for 1928. S. 260.

Blandede meddelelser:
 Nogen minneord om ayidrikter J. A. Selmer. A. O. Vingard. S. 264.

Meddelelser fra Den norske lægeforenings byrå:
 Offisielle meddelelser. Universitetsafterretninger. Spesielle stipendier. Ledige poster i sykehuset, kommuner o. lign. Personalia og svalg. Små meddelelser. Byrået.

I. S. Pharmaceutie Aktieselskab Farm.-videnskabeligt vedlæg „**GRAVITOL**“
 Levrekken o. H.

Videnskabelig representation for Norge: **NOBHEFA A/S**, Sverre Strandgata 1, Oslo.

GRAVITOL

Hjertemediciner av Zinobenz-salttykkelse

er et nytt syntetisk Urterium og Hæmostatikum med fuldstændig smerte-fri virkning.
 Til en god effekt ved end alle mulige applikationer, ingen fare for progress.

Originalboksene: Kuber med 3 og 10 ampuller i 1,2 cm og 1-1/2 cm diameter.
 Glass med 20 ampuller i 2,5 cm.
 Ampuller med 100 ampuller i beholderne 250 tabletter.

Men det er sandelig galt nok som det tegner; jeg har set på første artikkel, mere orket jeg ikke. Thi hvad er det ikke for et sammensurium av «retskrivning» allerede denne ene artikkel byr på? dels i behandlingen av de rent medisinske ord, dels i de almindelige allemandsord d. v. s. den såk. offisielle retskrivningen av 1917 eller hvad den nu heter. Det sidste er en side av saken for sig – dens

logiske umuligheter er jo kjendt vare fra før, hvor den har fåt smuglet sig ind; jeg skal ikke større fæste mig ved den – men leilighetsvis kan man jo ikke undgå at bli hængende fast i de værste uhyrligheter.

(...)

Nei det er en frygtelig sørpe altsammen, kjære redaktion – og for den medicinske stand ikke minst et bedrøvelig tidsdekadencens tegn. Av medicineren forlangtes før sprogkundskap og sprogfølelse – og det var vel.

Sarpsborg i januar 1929.

G. Winge

Da «Tidsskriftet» fra 1. januar i år gikk over til den offisielle rettskrivning, var redaksjonen naturligvis forberedt på at det kunde vekke misnøie på enkelte hold. Imidlertid er «reformen» inntil nu kollega Winge optrer, blitt møtt med velvilje, ja en eldre kollega skriver til mig, at det «gleder ham opriktig».

Bestemmende for redaksjonen, når den nu fulgte eksemplet fra andre tidsskrifter, var for det første at det volder besvær for trykkeriet, hvor typografen snart skal sette en artikkel efter den gamle og snart efter den nye rettskrivning. Men den viktigste grunn er, at når man nu først h a r en offisiell rettskrivning, så bør den følges uansett om man personlig liker den eller ikke i et offisielt tidsskrift.

(...)

Red.

Publisert: 12. juni 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0366

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.